

A KÖLTSÉGVETÉSI KÓRHÁZAK MÉRLEGADATAINAK KAPCSOLATA AZ ELLÁTÁSI FORMÁVAL

Horváthné Csolák Erika, mesteroktató

Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástani Intézet

email cím: erika.hne.csolak@uni-miskolc.hu

Absztrakt

A 4/2013 (I.11) Kormányrendelet az államháztartás számviteléről jogszabály beemelte az államháztartási számvitelbe is az eredményszemléletet. A kórházak éves beszámolóinak vizsgálata ebben az új jogszabályi környezetben hiátus. Jelen tanulmányban azt vizsgálom, hogy a költségvetési szervként működő kórházak mérleg szerkezete hogyan változott a vizsgált öt évben a kórházak ellátási formáját csoportosítási szempontnak tekintve. A fősorokra koncentrált aránymutatókat, valamint kapcsolatszorossági mutatókat számolva. Alapfeltevés, hogy Magyarországon az ellátási formák szerint eltérések vannak a költségvetési kórházak között a mérleg összetétele alapján. Ellátási forma alatt értem az aktív, krónikus és egyes ellátási formákat. Ezt egy öt éves adatbázis segítségével vizsgáltam 2016 - 2020 vonatkozásában. A legtöbb mutató, a grafikus ábrák feltételezésem helyességét igazolták, ugyanakkor statisztikai tesztek már csak helyenként támasztották ezt a szignifikáns eltérést alá. A legfontosabb mérleg(fő)csoporthoz arányát vizsgálva nem találtam szignifikáns eltérést a csoportok között a post-hoc tesztek alapján.

1. Bevezetés

Az egészségügyi ellátó rendszerek egyik jellemző mutatója mai napig a fekvőbeteg ellátás, azon belül is elsősorban az aktív ellátás. A fekvőbeteg szakellátás folyamatos kórházi tartózkodás mellett végzett diagnosztikai, gyógyító és/vagy rehabilitációs vagy ápolási tevékenység, vagy ilyen célokkal végzett meghatározott napszakokban egyszeri vagy kúraszerű beavatkozás. A fekvőbeteg ellátáson belül megkülönböztetünk aktív, krónikus, rehabilitációs, illetve ápolási célú ellátásokat. Köztük a különbség az ellátás jellegében és az időtartamában van. Az aktív ellátás gyógyító, megelőző, rehabilitáló tevékenység, melynek időtartama tervezhető, jellemzően rövid időtartamú. Az tevékenység célja az egészségi állapot helyreállítása, vagy ennek hiányában állapotstabilizálás. A rehabilitációs tevékenység során a szükséges utókezeléseket biztosítják, míg krónikus ellátás esetében az egészségi állapot stabilizálása, helyreállítása a cél, de az ellátás időtartama nem tervezhető, inkább hosszú. Az ápolási ellátás esetében nem az orvosi, hanem a gondozási tevékenység áll a középpontban. (NEAK, 2016) Az egészségügyi fekvő

szakellátásnak finanszírozási szempontból két szintje van. Aktív és krónikus ellátás. (Kincses, 2004) A krónikus ellátáshoz sorolják finanszírozás szempontjából jelenleg Magyarországon a különböző rehabilitációs osztályokat, a krónikus osztályokat, az ápolási osztályokat és a hospice ellátást is.

A vizsgált öt évben a kórházak szakmai mutatóit felhasználva elemzéssel bemutatom a kórházak fő jellemvonásait. Azzal a feltételezéssel készítettem a vizsgálatomat, hogy szignifikáns eltérések mutathatók ki a különböző ellátási formájú kórházak eszköz és forrás összetételében.

2. Anyag és módszer

Vizsgálatom azon fekvőbeteg ellátó intézményekre terjed ki, melyek az államháztartási törvény szerint működnek. Az elemzés során a kórházak eszköz és forrás összetételét vizsgáltam keresztmetszeti módon és idősíkon is. Kvantitatív elemzésem 5 évre terjed ki, így időbeli változást is van lehetőségem vizsgálni. Az OEP jogutódjával, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel (NEAK) (Radics, 2018) szerződött fekvőbeteg ellátó intézmények képezték vizsgálatom tárgyát. Így elemzésemet sokaságként tudtam kezelni.

A szervezetek 2016-2020 közötti időszakra szóló beszámolóinak mérleg és eredménykimutatásai, valamint alapvető kapacitás és forgalmi adatai képezték a kiindulási állapotot. Az adatok forrása nagyobb részt a Crefoport cég adatbázisa, hiányzó beszámolók esetében a kórházak honlapján, a közérdekű adatoknál feltüntetett beszámolók, ezek hiányában a beszámolók a kórházak közvetlen megkereséséből közérdekű adatigénylésből származnak. A kapacitás és forgalmi adatok a NEAK honlapján elérhető éves statisztikákból származnak. (NEAK, 2020)

A rendelkezésre álló információkat rendszerezi az 1. táblázat.

NEAK-kal szerződött fekvőbeteg ellátó szervezetek	2016	2017	2018	2019	2020
Adatokat szolgáltató költségvetési kórházak	97	93	93	93	92
- Alapvetően szociális intézmények néhány szerződött ágygal	3	3	3	3	3
Csak egynapos ellátást nyújtó költségvetési intézmények	13	13	13	13	13
<i>Egyetem</i>	4	4	4	4	4
<i>BVOP</i>	1	1	1	1	1
<i>Egyházi intézmények</i>	6	7	7	7	7
Csak egynapos ellátást nyújtó vállalkozások	15	18	17	17	17
Fekvőbeteg ellátó vállalkozások	31	32	32	30	32
Összesen	167	168	167	165	166

1. táblázat: A NEAK-kal szerződött szervezetek 2016-2020 között

Forrás: saját szerkesztés adatbázis alapján

A szerződött intézmények egy része nem rendelkezik kórházi ágygal, csak egynapos ellátásra szerződött, így ezeket az intézményeket jelen elemzésemben figyelmen kívül hagytam. Vizsgálatom tárgyát az államháztartási számvitel hatálya alá tartozó kórházak jelentik a klinikák kivételével.

Későbbi kutatási irányt jelenthet elemzések elvégzése, valamint következtetésem ellenőrzése a klinikáknál, a magánintézményeknél, ideértve az alapítványi és egyesületi fenntartású fekvőbeteg ellátó szervezeteket is, valamint az egyházi intézményeknél, ha az adatok rendelkezésre állnának.

Mindezen adattisztítás után még három költségvetési intézményt kellett kivenni a fekvőbeteg adatbázisból, mivel ezek ugyan rendelkeztek néhány krónikus ágygal, de tevékenységi köreik alapvetően szociális szolgáltatások, melyek beszámolói torzítóan hatottak a többi kórházhoz képest.

Végeredményül 2016-ban 94 intézmény egyedi beszámoló adataival tudtam dolgozni, mely a későbbi években csökkent, miután beolvadtak kórházak más nagyobb intézményekbe.

Az összes szerződött szervezet számához képest kevésnek tűnik. De megvizsgálva az ágyszámokat is hozzá 83 % körül alakult a vizsgált terület az ágyszám arányában. (2. táblázat)

Kórháztypusok	2016	2017	2018	2019	2020
NEAK-kal szerződött fekvőbeteg ellátó vállalkozások átlagos ágyszámjai	2452,9	2533,4	2564,1	2584,3	2539,4
Rendelkezésre álló államháztartási számvitel alapján gazdálkodó intézmények átlagos ágyszáma	58025,1	58311,8	58141,4	57798,5	58540,8
-alapvetően szociális intézmények néhány szerződött ágygal	-118	-118	-118	-118	-118
Hiányzó szervezetek ágyszámjai					
Klinikák	7353,7	7334,3	7346	7378,7	7923,9
Egyházi költségvetési intézmények ágyszámjai	1432	1417	1417	1428,7	1462,8
Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet (BVOP)	311	311	311	311	311
Összes ágyszám	69574,7	69907,5	69779,5	69501,2	70777,9
Használható adatok ágyszáma / Összes ágyszám	83,6%	83,6%	83,5%	83,3%	82,9%

2. táblázat: A vizsgált kórházak ágyszáma és aránya 2016-2020 között

Forrás: saját szerkesztés adatbázis alapján

Elemzéseimet SPSS és Excel program segítségével végeztem. Miután sokaság állt rendelkezésemre, vegyes kapcsolati vizsgálatokat és eta (H) kapcsolatszorossági mutatókat számoltam, valamint ehhez kapcsolódóan Bonferroni post-hoc tesztekkel azonosítottam a csoportok vajon szignifikánsan eltérnek-e egymástól. (Sajtos and Mitev, 2007) (Székelyi and Barna, 2002) (Varga et al., 2009)

A kórházak ellátási típusonkénti szakmai mutatóinak rövid bemutatása után az mérleg adatait vizsgáltam.

A kórházak mérlegadatait vizsgálva szembevetendő az eszköz oldalon a befektetett eszközök, míg forrás oldalon a saját tőke és a passzív időbeli elhatárolások aránya, melyet a kötelezettségek aránya követ. (Hegedűs, 2019; Musinszki, 2014)

3. Eredmények

A 3. táblázat a kórház ellátási formája alapján mutatja az általam vizsgált kórházak eloszlását. Mindössze három kórház van, mely csak aktív ellátást biztosít. Ezek országos, speciális szakkórházak, nevezetesen a kardiológiai, az onkológiai és idegtudományi intézetek.

Kórházak száma ellátás szerint (db)	2016	2017	2018	2019	2020
krónikus	17	14	15	15	14
aktív	3	3	3	3	3
aktív + krónikus	74	73	72	72	72
Total	94	90	90	90	89

3. táblázat: A kórházak száma ellátási formánként 2016-2020 között

Forrás: saját szerkesztés adatbázis alapján

A krónikus és vegyes (aktív+krónikus) ellátást nyújtó intézeteknél a csökkenés oka a kórházak számának racionalizálása. Kórházakat összevontak megyei, nagyobb városi intézetekkel vagy beolvasztottak nagyobb intézetekbe, mint a Szegedi Egyetembe vagy a Semmelweis Egyetembe. Ez a folyamat azóta is folytatódott.

3.1. Egészségügyi teljesítmény adatok elemzése

A kórházak ellátási módja szerint vizsgálva a mutatókat (1. melléklet), az átlagos ágyszám a krónikus ellátású kórházaknál a legalacsonyabb, 163 és 185 ágy között mozog. A csak aktív ellátást nyújtó intézetek átlagos ágyszáma 262-268 ágy, míg a mindkét ellátást nyújtók átlagos ágyszáma 734-ről 766-ra nőtt a vizsgált időszakban. Az egészségügyben a fejlett országokban és Magyarországon is tendencia az 1990-es évektől, hogy csökkenteni kell a kórházak ágyszámát, főleg az aktív ellátás területén, mivel a technika és a gyógyítási eljárások fejlődése alapján csökkennek az átlagos ápolási idők, gyorsabbá vált a betegek forgási sebessége a betegágyon. Ugyanakkor az ápolást nyújtó, vagy krónikus betegek ellátására szakosodott krónikus

osztályok iránt pedig nőtt a kereslet. Ezzel magyarázható a krónikus és vegyes ellátású kórházak átlagos ágyszámnövekedése.

Aktív ágyak arányát csak a vegyes ellátású csoportban érdemes vizsgálni. Abban 58 %-os arány van minden év vonatkozásában.

Az osztályokról elbocsátott betegek átlagos száma is nagy eltérést mutat az egyes ellátások szerint. A számok nagysága összefüggésben van az ágyak számával és a nyújtott ellátás típusával.

Míg a krónikus kórházak átlagosan 2200-2600 beteget bocsátanak el évente 2016-2019 között, az aktív ellátású kórházak ezen értéke 12500 fő körül alakul, a vegyes ellátású kórházaknál ez a szám 24 000 fő körül ingadozik. A 2020-as év, a járványhelyzet minden ellátási formánál csökkentette az elbocsátott betegek számát.

Egynapos ellátási eseteket jellemzően a vegyes ellátású kórházak látják el. 2016-2019 között 2500 főről 3200 főre nőtt, de 2020-ra visszaesett 2300 főre. A krónikus ellátású kórházak között is vannak, melyek még nyújtják ezt a szolgáltatást, részükről átlagosan 400-600 beteget látják el. A 2020-as visszaesést talán ők érezték meg legjobban, mindösszesen 237 ilyen esetük volt átlagosan. A csak aktív ellátást nyújtó kórházakban 2017-ben indult növekedésnek a szám, de még így is csak 300 körül alakult az egynapos ellátású esetek száma. Itt a 2020-as visszaesés is csak átlagosan 250 főt jelentett.

A teljesített ápolási napok száma a krónikus és az aktív ellátású kórházak esetében közel hasonló érték, 55-60 ezer nap körül alakult 2016-2019 között, 2020-ra 44 illetve 50 ezerre csökkent az átlagos érték, ami egy 30 % illetve 12 %-os csökkenést jelent 2019-hez képest. Ezzel szemben a mindkét ellátást nyújtó intézetek teljesített ápolási napjainak átlagos értéke 190 ezer nap körül alakult 2019-ig, mely 141 ezer napra esett vissza 2020-ban, ami 25 %-os csökkenésnek felel meg 2019-hez képest.

Az átlagos ápolási napok, az ellátások jellegéből adódóan is, nagyon nagy eltéréseket mutatnak. A korábban már bemutatott krónikus ellátás fő jellemzője a hosszú ápolási idő, ami 40-60 napot is jelentett a vizsgált időszakban, míg az aktív ellátás esetében 10 nap alatt, a vegyes ellátású kórházaknál pedig 10 nap körül alakul az átlagos érték.

Az ágykihasználtság átlagos értékei a krónikus kórházak esetében 95 % körül alakul, csak 2020-ban esett vissza 71 %-ra a járvány okozta intézkedések miatt. A csak aktív ellátást nyújtó kórházak átlagos ágykihasználtsága 61 % körül van, míg 2020-ra csökkent 52 %-ra. A vegyes ellátású kórházak átlagosan 73 % körül teljesítenek, de 2020-ra ez is csökkent 53 %-ra. Az együttes átlagos ágykihasználtság is körülbelül egybe esik a vegyes ellátású kórházak adataival. Miközben a betegszám, az ápolási nap és az ágykihasználtságok csökkentek 2020-ban, a halálozási arányszámok megugrottak 2019-ről 2020-ra átlagosan 36 %-kal, a krónikus ellátású kórházaknál 46 %-kal, míg az aktív ellátásúaknál

csak 28 %-kal. A krónikus kórházak átlagos halálozási arányszáma 2016-ban még 9 % közelében volt, majd lecsökkent 7 % környékére, de 2020-ban csaknem 11 % volt. A csak aktív ellátású kórházaknál 1,5 %-ról nőtt meg 2020-ra 2 %-ra. A vegyes ellátású kórházaké 4-4,4 % között mozgott, majd 2020-ban ez is 5,8 % volt. A 2020-as magas értékek egyértelműen a COVID-19 járvánnyal van összefüggésben

A szakmai mutatók közepes, vagy erős kapcsolatot mutatnak a kórházak ellátás típusonkénti besorolásával az eta kapcsolatszorossági mutató alapján.

Bonferroni post-hoc teszttel tovább vizsgálva a csoportok közötti szignifikáns eltérést, megállapítható, hogy az átlagos ápolási napnál szignifikánsan eltér a krónikus kórház a vegyes ellátási formától ($p=0,00$), ágykihasználtság esetében szignifikánsan térnek el a krónikus kórházak az aktív ($p=0,00$) és az aktív és krónikus ellátású kórházaktól ($p=0,00$). A halálozási arány is szignifikáns eltérést mutat a krónikus és vegyes (aktív és krónikus) ellátású csoportok között ($p=0,016$). Ezek a szignifikancia szintek a 2016-os év értékei. Az értékek évente kisebb nagyobb elmozdulást mutatnak, de megállapítható, hogy a krónikus és a vegyes ellátású kórházak szakmai mutatói között szignifikáns eltérés tapasztalható. (2. melléklet)

3.2.A kórházak mérlegadatainak elemzése

A kórházak ellátási formái szerint megkülönböztetve és vizsgálva az egyes mérleg sorokat, mérlegcsoportokat a mérlegfőösszeghez viszonyítva 2016-ban a 4. táblázat mutatja az értékeket. Láthatók eltérések minden mérlegsornál valamelyik ellátási típus javára.

Ellátás típusa	Bef eszközök aránya (%)	Forgóeszközök aránya (%)	Pénzeszközök aránya (%)	Követelések aránya (%)	Éven belüli követelések aránya (%)	Éven túli követelések aránya (%)	Egyéb sajátos elsz aránya (%)	Aktív időbeli eszköz aránya (%)	Tőkeerősség (%)	Kötelezettségek aránya (%)	Rövidköt/Források (%)	Passzív arány (%)
akt+krón	78,89	1,56	6,34	8,90	4,04	4,71	0,12	4,19	68,02	8,32	5,81	23,67
Aktív	72,61	4,33	11,81	11,03	10,85	0,00	0,19	0,03	76,22	13,46	10,27	10,32
Krónikus	79,60	1,19	7,12	4,83	2,82	1,87	0,22	7,05	73,49	5,59	4,04	20,92
Összesen	78,83	1,58	6,66	8,19	4,02	4,02	0,14	4,60	69,33	7,96	5,62	22,72

4. táblázat: Mérlegfősorok mérlegfőösszeghez viszonyított arányai ellátási intézménytípusonként 2016-ban

Forrás: saját szerkesztés adatbázis alapján

A csak aktív ellátást nyújtó intézetek a többi csoporthoz képest alacsonyabb befektetett eszköz arányát kompenzálja a többi csoporthoz képest sokkal magasabb forgóeszközarány, pénzeszközarány és követelésarány. A csak aktív ellátást nyújtó intézmények követeléseire is jellemző, hogy éven belüli követelésként jelennek meg a mérlegben, míg a másik két ellátási csoportban

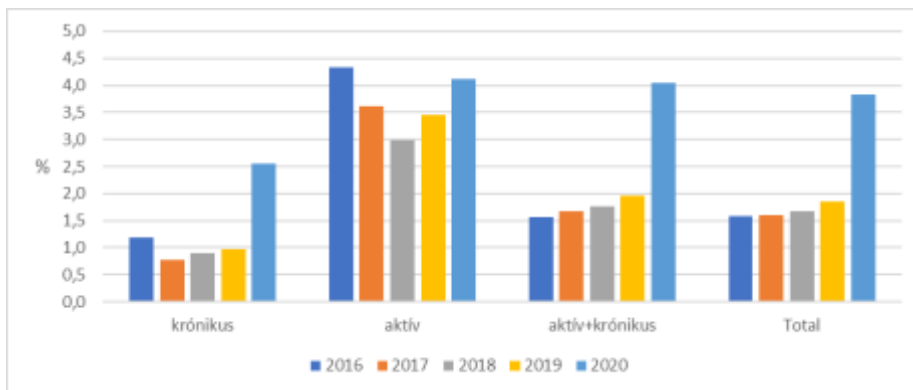
majdnem azonos módon oszlanak meg az éven belüli és éven túli követelések. 2017-es év végén a 2016-ban vázolt jellemzőtől eltérés volt a csak aktív kórházak esetében, amikor is kevésbé volt alacsony a befektetett eszközök aránya a többi csoporthoz képest és a pénzeszközök aránya viszont kisebb volt, mint a többi csoporté.

A befektetett eszközöket tovább vizsgálva (adatok a 3. mellékletben) azt tapasztaltam, hogy az aktív kórházaknak magasabb az eszközigenye, és alacsonyabb ingatlanarányal bírnak. A krónikus kórházak esetében 90 % körül van az ingatlanok aránya a befektetett eszközökön belül, míg a csak aktív ellátást nyújtó intézetek esetében 75 % körül mozog. A krónikus kórházak legnagyobb vagyontárgya az ingatlan. Esetükben nincs szükség nagyértékű diagnosztikai, illetve gyógyító berendezésekre. Ezzel szemben az aktív ellátás sokkal nagyobb és értékesebb gép és eszközparkot igényel a betegek ellátása érdekében.

A befektetett eszközök fedezetét vizsgálva a 3. mellékletben az látható, hogy a 2016-os év végén az aktív és krónikus ellátást nyújtó intézeteknél 100 % felett volt a fedezet, de a többi év esetében már kiegyensúlyozott számokat látunk valamivel 80 % felett.

A vegyes ellátást nyújtó intézetek átlagos fedezettsége a 2016-os évet kivéve teljesen együtt mozog az együttes átlagos értékkel. 2019-2020-ban valamivel magasabb az aktív ellátást nyújtók esetében a fedezettség a többi kórházhoz képest.

A forgóeszközök arányát (1. ábra) tekintve 5 éves intervallumban is hasonló tendencia látható mint 2016-ban. Az aktív ellátást nyújtók többszörös értéket mutatnak. Nem tudható be csak a véletlennek. Az aktív kórházak speciális ellátásokat nyújtanak, esetenként nagyon magas fajlagos költséggel látva el, mondjuk egy szívbeteget. Specialitásuk miatt drágább gyógyszereket használnak. A vegyes ellátást nyújtó kórházak teljesen az együttes, átlagos értéket mutatják. Ugyanakkor 2020 év végén minden ellátási típusnál megemelkedett a forgóeszközök aránya. A csak krónikus ellátású intézeteknél is átlagosan 2,5 %-ra a korábbi 1 %-ról, míg a vegyes ellátó intézeteknél is közel annyi, mint az aktív kórházaknál, 4 % illetve 4,1% az aktív intézeteknél, míg korábbi évben 2 % volt a vegyes ellátású kórházaknak és 3,5 % az aktív intézményeknél.

1. ábra: A forgóeszközök aránya az eszközökön belül ellátás típusonként

Forrás: saját szerkesztés adatbázis alapján

Ezen változás mögött a koronavírusjárvány elleni küzdelem állt, mely magasabb készleteket igényelt fertőtlenítőszerekből, gyógyszerekből.

A pénzeszközök arányát vizsgálva nagy hektikusság látható, szabályszerűség nem állapítható meg. 2016 év végén az aktív kórházak esetében kiugró pénzeszközarány látható, mely a többi évben már nem volt tapasztalható. Ennek magyarázata az Országos Onkológiai Intézet adataiban van az analitika alapján. 2016 év végén 5,4 milliárd Ft pénzeszközzel rendelkezett, mely 2017-ben már csak 570 millió volt, ugyanakkor 2017-re megnőtt a tárgyi eszközök értéke valamivel több mint 3 milliárd Ft-tal. Egy nagyobb beruházás fedezete állt a kórház számláján 2016-ban.

2017-ben közel 6 % volt mindegyik ellátási csoportban az átlagos érték, 2018-ban az aktív kórházak esetében 8 % felett, a krónikusoké 4 % felett valamivel, a vegyes ellátású kórházak esetében 6 % alatt kicsivel. 2019-ben a krónikus kórházak kivételével, ahol csak 2 % alatti az arány, a többi kórház típusban 8 % feletti értékeket látunk. 2020-ban megint csak 4,5 % körüli értékek láthatók ezeknél a csoportoknál, és a krónikus is valamivel 2 % felett volt. A számok nem mutatnak kiegyensúlyozott pénzkészletgazdálkodást, nagy hektikusság látható.

A követelések arányát dinamikájában vizsgálva határozottan megállapítható, hogy az aktív ellátás esetében az átlagos arány határozottan eltér a többi csoport átlagos értékétől. Az aktív csoport értéke minden évben körülbelül kétszerese a krónikus csoport átlagos értékének. A mindkét ellátást nyújtó kórházak átlagos értéke pedig közel $\frac{3}{4}$ -e az aktív csoport értékének. Ebből megállapítható, hogy az aktív kórházak tudnak nagyobb követelésállományt generálni, jellegükből adódóan. Egy kórház számára a követelések a számlázott nyújtott szolgáltatásokból származnak. A krónikus kórházak szolgáltatása jellemzően az ápolási díj hozzájárulásából származik, míg az

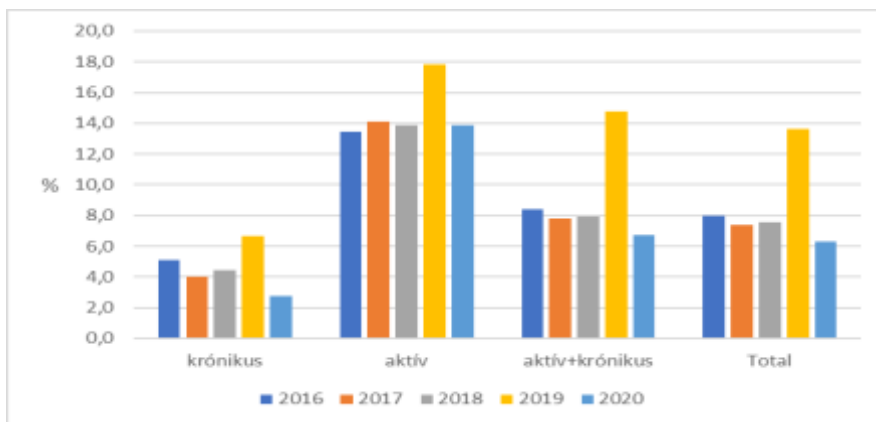
aktív ellátás esetén az extra szolgáltatások díja, mint például különszoba, a számlázott diagnosztikai szolgáltatások, bérleti díjak jelenhetnek meg.

A krónikus kórházaké a legalacsonyabb átlagos érték, 4,5 %-ról 8 %-ra nőtt a vizsgált időszakban. Míg a csak aktív ellátást nyújtó kórházak átlagos értéke 11 %-ról több mint 14 %-ra. A vegyes ellátást nyújtó kórházak átlagos értéke az együttes, átlagos értéknek felelnek meg, 8-10 %. A növekedés egyértelműen mutatja, hogy az intézmények ellátási formától függetlenül igyekeznek növelni bevételeiknek azon részét, melyre nagyobb ráhatásuk van.

Az eszköz oldalon az aktív elhatárolások arányának átlagos értéke mindössze valamivel 5 % alatt mozgott a vizsgált időtartamban. A kórházak esetében határozott arányt a mérlegben a passzív elhatárolás képvisel a forrás oldalon.

A forrás oldalon a tőkeerősséget vizsgálva, mely a saját tőke mérlegfőösszeghez viszonyított arányát mutatja dinamikájában az alábbi megállapítások tehetők (3. melléklet). 2017, 2018 és 2020-as évek szinte azonos értékeket mutatnak ellátási csoportonként. A krónikus kórházak átlagos értéke 70-75 % között van, a másik két csoporté és az együttes, átlagos érték pedig kicsivel 70 % alatt. 2016-ban az aktív ellátású kórházak átlagos értéke ettől eltér, 76 %-kal a legmagasabb érték. 2019-ben pedig mindegyik csoport alacsonyabb tőkeerősséget mutatott, ráadásul a vegyes ellátású kórházak átlagos értéke még kisebbet, mint a többi csoporté, mindössze 60 % volt. A 2019-es alacsony számok, ahogy korábban is rámutattam, a magas évvégi kötelezettségállománnyal vannak összefüggésben.

A kötelezettségek arányában eltérések láthatók csoportonként. (2. ábra)

2. ábra: Kötelezettségek arányának átlagos értékei ellátási típusonként

Forrás: saját szerkesztés adatbázis alapján

A csak aktív ellátást nyújtó kórházak átlagos kötelezettség aránya, a 2019-es évet kivéve, jellemzően duplája a vegyes ellátást nyújtó intézeteknek és

sokszorososa a csak krónikus kórházak értékeinek. Ennek magyarázata az aktív ellátást nyújtó kórházak működési sajátosságaiában kereshető. Mint korábban látszott, ezeknek a kórházaknak magasabb a követelésállománya, magasabb gép, alacsonyabb ingatlan aránnyal rendelkeznek. Magasabb forgóeszközaránnyal működnek. Ezek finanszírozási oldala jelenik meg a kötelezettségeknél.

Megvizsgálva, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek milyen arányban viszonyulnak a mérlegfőösszeghez, az látható, hogy 2016-2018-ban a kötelezettségek nagy része rövid lejáratú, de a 2019-es adósságkonszolidációs csúszás, azt eredményezte, hogy a kötelezettségek nagy része hosszú lejáratú kötelezettségként lett feltüntetve a mérlegben, melynek eredményeképpen a rövid lejáratú kötelezettségek aránya 1-2 %-ra visszaesett a korábbi 4-14 %-ról. Az adósságkonszolidációból csak a lejárt kötelezettségeket lehet finanszírozni, ezért a kórházak átütemezték hosszú lejáratú kötelezettségű kötelezettségeik nagyobb részét. (Hegedűs, 2019)

Ez a technikai megoldás 2020-ban is látható. 2019-ben az együttes átlagos érték 3,9 %, míg 2020-ban 0,9 %. Bár csoportonként nézve a krónikus és aktív kórházak esetében jóval nagyobb az eltérés előző évekhez képest. (Krónikus kórházak esetében 3,7 %-ról 0,9 %-ra, aktív kórházak esetében 13,4 %-ról 1,5 %-ra.) Ellenben 2016-2018-ban 6 % körül mozgott az együttes átlagos rövid lejáratú kötelezettség arány.

Passzív elhatárolásként könyvelik le a kórházak azokat a költségeket, melyeket csak a következő évben fizettek ki, de tárgy évet terhelik, illetve azokat a bevételeket, melyeket tárgy évben megkaptak, de a következő évet érintik. Mérlegben három sorként van azonosítva, eredményszemléletű bevételek passzív időbeli elhatárolása, költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása, valamint halasztott eredményszemléletű bevételek. A kórházak mérlegei alapján jellemzően az utóbbi két soron jelentek meg az értékek. A passzív elhatárolások aránya lényeges eltérést nem mutat az évek vonatkozásában. Jellemzően az aktív kórházak átlagos aránya a legalacsonyabb, 10-20 % között. A krónikus és vegyes ellátású kórházak átlagos passzív elhatárolási aránya 20-25 % között mozog. A vegyes ellátás elég jól igazodik az együttes átlagos értékhez, mely 23-25 % volt a vizsgált időszakban.

Az egyes mérleg mutatók és az ellátási típusok közötti kapcsolatszorossági mutatók értékeit vizsgálva nem jellemző a kapcsolat, néhány mutató esetében, egy-egy évben kaptam közepes erősségű szorosságot (4. melléklet). A rövid lejáratú kötelezettségek aránya az ellátási formával 2016-2018 között mutatott 0,33-0,43 erősségű kapcsolatot, a befektetett eszközök aránya 2019-2020-ban, a pénzeszközök aránya 2019-ben, éven belüli követelések aránya 2017-2018-ban, kötelezettségek aránya 2017-ben, 2020-ban, gépek aránya a befektetett eszközökön belül 2018-ban, gépek aránya összes eszközökhöz viszonyítva 2017-

2018-ban és az ingatlanok aránya 2019-2020-ban mutat közepes erősségű kapcsolatot az ellátási formával

Bonferroni post-hoc tesztekkel tovább vizsgáltam az egyes ellátási típusok más ellátási típusoktól szignifikánsan különböznek-e. Alig találni szignifikáns kapcsolatot (5 % szignifikancia szintet használtam releváns határnak a döntésnél). 2016-ban a rövid lejáratú kötelezettség mutatójánál látszott, hogy a krónikus ellátási forma szignifikánsan különbözik az aktívtól ($p=0,012$) illetve a krónikus a vegyes ellátási formától ($p=0,046$). Illetve a gépek, eszközök arányánál szintén a krónikus különbözött az aktív ellátási formától ($p=0,006$). A többi években is hasonló eredményeket kaptam. (5. melléklet)

4. Következtetések

Ellátási forma szerint nézve a csak aktív ellátást nyújtó intézetek a többi csoporthoz képest alacsonyabb befektetett eszköz arányát kompenzálja a többi csoporthoz képest sokkal magasabb forgóeszköz-, pénzeszköz- és követelésarány. A csak aktív kórházak alacsonyabb ingatlanarányal rendelkeznek a gépek berendezések javára. Ellenben a krónikus kórházak legnagyobb vagyontárgya az ingatlan. A befektetett eszközök fedezete alapvetően kiegyensúlyozott képet mutat. A forgóeszközarányok 2020-as értékei szembetűnően megemelkednek. A kórházak COVID helyzet kezelése mérlegben is leképeződött. A követelések arányát vizsgálva határozottan eltér a csak aktív ellátást nyújtó kórházak értéke a másik két csoporttól. Az aktív kórházak, jellegükből adódóan tudnak nagyobb követelésállományt generálni. Tőkeerősség vonatkozásában nincs különösebb eltérés a csoportok között. De nem csak a követelésállományuk magasabb a csak aktív ellátást nyújtó kórházaknak, hanem a kötelezettségállományuk is. A kötelezettségállományon belül is látszik a rövid lejáratú kötelezettségek háttérbe sorolása 2019-től. Kapcsolatszorossági mutatók inkább gyengék, a post-hoc tesztek alapján alig találni szignifikáns eltérést a mutatóknál. Vagyis látszólag van eltérés az egyes ellátási csoportok között, de statisztikai vizsgálatok nem mutatnak szignifikáns eltérést. Kutatásom további iránya, megvizsgálni, hogy miként alakulnak ezek a számok a 2021-2022-es évek adataiban, miután rendeződött a helyzet a vírus után a kórházakban.

Készült az RRF-2.3.1-21-2022-00013 azonosítószámú "Társadalmi Innovációs Nemzeti Laboratórium" elnevezésű projektben, Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének keretében, az Európai Unió Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközének támogatásával.

Irodalomjegyzék:

- Hegedűs, M. (2019): Az egészségügyi szektor gazdasági helyzetképe és a hálapénz szerepe. *Gazd. És Társad.* 12, 5–30. <https://doi.org/10.21637/GT.2019.4.01>
- Kincses, G. (Ed., 2004): Magyarország egészségügyi és szociális rendszere.
- Musinszki, Z. (2014): Mit mutat a mérleg? A hányadoselemzés alapjai és buktatói II. rész. *Controll. INFO 2* (1), 42–53.
- NEAK (2020): Kórházi ágyszám- és betegforgalmi kimutatás [WWW Document]. URL http://neak.gov.hu/felso_menu/szakmai_oldalok/publikus_forgalmi_adatok/gyogyito_megelőzo_forgalmi_adat/fekvobeteg_szakellatas_stat/korhazi_agyszam.html (accessed 9.10.22).
- NEAK (2016): Fekvőbeteg (kórházi) ellátás [WWW Document]. URL http://www.neak.gov.hu/felso_menu/lakossagnak/ellatas_magyarorszagon/egeszsegugyi_ellatasok/fekvobeteg_korhazi_ellatas/fekvobeteg_ellatas.html (accessed 9.11.22).
- Radics, Z. (2018): Milyen tevékenységet lát el az OEP jogutódja, a NEAK? [WWW Document]. *Lex Prax. Orvosi Tudástár.* URL <http://www.orvosivallalkozas.hu/cikk/milyen-tevekenyseget-lat-el-az-oejogutodja-a-neak> (accessed 4.16.22).
- Sajtos, L. – Mitev, A. (2007): SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.
- Székelyi, M. – Barna, I. (2002): Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára. TYPOTEX KIADÓ.
- Varga, B. – Szilágyi, R. – Domán, C. (2009): Statisztikai elemzések alapjai II. Miskolc.

1. melléklet
Szakmai mutatók számított értékei

Mutatók	Ellátási formák	2016	2017	2018	2019	2020
Kórházi ágyak átlagos száma	krónikus	163,0	172,1	188,0	187,4	174,8
	aktív	262,3	262,3	262,3	265,7	267,9
	aktív+krónikus	734,4	753,3	747,9	743,1	758,0
	Total	616,0	646,5	644,6	640,8	656,3
Osztályokról elbocsátott betegek száma	krónikus	2 178,4	2 327,1	2 683,3	2 591,0	1 446,9
	aktív	12 719,7	12 328,7	12 382,0	12 665,3	10 629,0
	aktív+krónikus	24 641,7	23 960,5	23 722,5	23 592,2	18 244,4
	Total	20 198,7	20 207,5	20 071,7	19 961,1	15 534,2
Egynapos ellátási esetek száma	krónikus	372,1	396,9	663,0	621,3	238,9
	aktív	106,7	296,0	385,3	278,3	249,0
	aktív+krónikus	2 521,8	2 856,6	3 016,7	3 197,6	2 233,7
	Total	2 055,9	2 388,6	2 562,8	2 699,5	1 875,4
Teljesített ápolási napok száma összesen	krónikus	56 368,5	60 491,3	65 451,6	64 309,1	44 412,6
	aktív	60 923,0	56 855,3	56 895,7	56 591,7	49 606,7
	aktív+krónikus	194 395,0	192 934,4	190 018,4	186 762,1	139 770,0
	Total	165 173,0	167 796,2	166 203,9	163 374,9	122 802,2
Átlagos ápolási tartam (nap)	krónikus	47,4	38,6	51,7	58,3	65,5
	aktív	4,9	4,7	4,6	4,5	4,7
	aktív+krónikus	9,3	9,6	9,6	9,5	10,3
	Total	16,1	13,9	16,0	16,9	18,2
Ágykihasználtság (%)	krónikus	95,2	95,7	95,9	94,7	71,0
	aktív	64,4	60,5	60,9	61,1	51,8
	aktív+krónikus	75,1	73,4	72,9	72,0	53,0
	Total	78,4	76,4	76,0	75,2	55,6
Halálozás (%)	krónikus	8,8	6,6	6,5	7,2	10,3
	aktív	1,6	1,5	1,5	1,5	2,0
	aktív+krónikus	4,0	4,3	4,3	4,4	6,0
	Total	4,8	4,5	4,6	4,8	6,5
aktív ágyak aránya az összeshez	krónikus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	aktív	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
	aktív+krónikus	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
	Total	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

2. melléklet
 Szakmai mutatókra futtatott kapcsolatszorossági mutatók SPSS outputjai

Kapcsolatszorossági mutató (H=Eta)	2016	2017	2018	2019	2020
Kórházi ágyak átlagos száma * Ellatas_kod	0,421	0,363	0,355	0,356	0,356
Osztályokról elbocsátott betegek száma *	0,429	0,381	0,374	0,375	0,365
Egynapos ellátási esetek száma * Ellatas_kod	0,413	0,370	0,335	0,329	0,363
Teljesített ápolási napok száma összesen *	0,397	0,341	0,328	0,351	0,322
Átlagos ápolási tartam (nap) * Ellatas_kod	0,464	0,447	0,367	0,341	0,398
Ágykihasználtság (%) * Ellatas_kod	0,661	0,645	0,658	0,650	0,585
Halálozás (%) * Ellatas_kod	0,298	0,235	0,222	0,242	0,310
aktív ágyak aránya az összeshez * Ellatas_kod	0,804	0,788	0,785	0,794	0,781

Multiple Comparisons_2016							
Bonferroni							
Dependent Variable			Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Kórházi ágyak átlagos száma	krónikus	aktív	-99,3039	313,4481	1,000	-863,816	665,209
		aktív+króniku	-571,4111*	134,6220	0,000	-899,760	-243,063
	aktív	krónikus	99,3039	313,4481	1,000	-665,209	863,816
		aktív+króniku	-472,1072	294,7845	0,338	-1191,098	246,884
	aktív+krónikus	krónikus	571,4111*	134,6220	0,000	243,063	899,760
		aktív	472,1072	294,7845	0,338	-246,884	1191,098
Osztályokról elbocsátott betegek száma	krónikus	aktív	-10541,314	11687,433	1,000	-39047,43	17964,80
		aktív+króniku	-22463,323*	5019,606	0,000	-34706,34	-10220,30
	aktív	krónikus	10541,314	11687,433	1,000	-17964,80	39047,43
		aktív+króniku	-11922,009	10991,529	0,843	-38730,79	14886,77
	aktív+krónikus	krónikus	22463,323*	5019,606	0,000	10220,30	34706,34
		aktív	11922,009	10991,529	0,843	-14886,77	38730,79
Egynapos ellátási esetek száma	krónikus	aktív	265,451	1260,422	1,000	-2808,77	3339,67
		aktív+króniku	-2149,666*	541,335	0,000	-3470,00	-829,33
	aktív	krónikus	-265,451	1260,422	1,000	-3339,67	2808,77
		aktív+króniku	-2415,117	1185,372	0,134	-5306,29	476,05
	aktív+krónikus	krónikus	2149,666*	541,335	0,000	829,33	3470,00
		aktív	2415,117	1185,372	0,134	-476,05	5306,29
Teljesített ápolási napok száma összesen	krónikus	aktív	-4554,471	82738,240	1,000	-206356,34	197247,40
		aktív+króniku	-138026,498*	35535,035	0,001	-224697,87	-51355,13
	aktív	krónikus	4554,471	82738,240	1,000	-197247,40	206356,34
		aktív+króniku	-133472,027	77811,761	0,269	-323258,02	56313,97
	aktív+krónikus	krónikus	138026,498*	35535,035	0,001	51355,13	224697,87
		aktív	133472,027	77811,761	0,269	-56313,97	323258,02
Átlagos ápolási tartam (nap)	krónikus	aktív	42,5304	17,9331	0,059	-1,209	86,270
		aktív+króniku	38,1140*	7,7020	0,000	19,328	56,899
	aktív	krónikus	-42,5304	17,9331	0,059	-86,270	1,209
		aktív+króniku	-4,4164	16,8653	1,000	-45,551	36,719
	aktív+krónikus	krónikus	-38,1140*	7,7020	0,000	-56,899	-19,328
		aktív	4,4164	16,8653	1,000	-36,719	45,551
Ágykihasználtság (%)	krónikus	aktív	30,8688*	5,8774	0,000	16,534	45,204
		aktív+króniku	20,1702*	2,5243	0,000	14,013	26,327
	aktív	krónikus	-30,8688*	5,8774	0,000	-45,204	-16,534
		aktív+króniku	-10,6986	5,5274	0,168	-24,180	2,783
	aktív+krónikus	krónikus	-20,1702*	2,5243	0,000	-26,327	-14,013
		aktív	10,6986	5,5274	0,168	-2,783	24,180
Halálozás (%)	krónikus	aktív	7,25588	4,00247	0,219	-2,5063	17,0181
		aktív+króniku	4,89264*	1,71901	0,016	0,6999	9,0854
	aktív	krónikus	-7,25588	4,00247	0,219	-17,0181	2,5063
		aktív+króniku	-2,36324	3,76415	1,000	-11,5442	6,8177
	aktív+krónikus	krónikus	-4,89264*	1,71901	0,016	-9,0854	-0,6999
		aktív	2,36324	3,76415	1,000	-6,8177	11,5442
aktív ágyak aránya az összeshez	krónikus	aktív	-1,00000*	0,11302	0,000	-1,2756	-0,7244
		aktív+króniku	-,57730*	0,04854	0,000	-0,6957	-0,4589
	aktív	krónikus	1,00000*	0,11302	0,000	0,7244	1,2756
		aktív+króniku	,42270*	0,10629	0,000	0,1635	0,6819
	aktív+krónikus	krónikus	,57730*	0,04854	0,000	0,4589	0,6957
		aktív	-,42270*	0,10629	0,000	-0,6819	-0,1635

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

3. melléklet

Mérlegből számított mutatók ellátási formák szerint

Mutatók	Ellátási forma	2016	2017	2018	2019	2020
Bef eszközök aránya Bef eszk/Eszközök (%)	krónikus	79,5	82,8	83,3	85,2	83,2
	aktív	72,6	78,5	75,6	72,0	70,8
	aktív+króniku	78,9	77,5	77,8	74,6	74,7
	Total	78,8	78,4	78,6	76,1	75,8
Forgóeszközök aránya Forg/eszk (%)	krónikus	1,2	0,8	0,9	1,0	2,6
	aktív	4,3	3,6	3,0	3,5	4,1
	aktív+króniku	1,6	1,7	1,8	2,0	4,0
	Total	1,6	1,6	1,7	1,9	3,8
Pénzeszk aránya Pénz/Eszközök (%)	krónikus	7,2	6,0	4,6	1,6	2,4
	aktív	11,8	5,3	8,6	8,1	4,8
	aktív+króniku	6,3	6,9	5,9	8,7	4,9
	Total	6,7	6,7	5,8	7,6	4,6
Követelések aránya Köv/Eszközök (%)	krónikus	5,1	5,6	6,0	7,2	8,0
	aktív	11,0	12,5	12,6	13,0	14,2
	aktív+króniku	8,8	8,9	9,8	9,7	10,9
	Total	8,2	8,5	9,3	9,5	10,6
Éven belüli követelések aránya Eszközökön belül (%)	krónikus	2,9	1,5	1,5	1,2	1,3
	aktív	10,8	12,4	12,5	4,3	5,5
	aktív+króniku	4,0	3,0	3,2	2,6	2,5
	Total	4,0	3,1	3,3	2,5	2,4
Éven túli követelések aránya Eszközökön belül (%)	krónikus	2,0	4,0	4,5	5,9	6,5
	aktív	0,0	0,0	0,0	8,4	8,7
	aktív+króniku	4,6	5,7	6,4	6,9	7,9
	Total	4,0	5,2	5,9	6,8	7,7
Egyéb sajátos elsz aránya (%)	krónikus	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	aktív	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	aktív+króniku	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
	Total	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Aktív időbeli eszk aránya (%)	krónikus	6,8	4,6	5,0	4,8	3,7
	aktív	0,0	0,0	0,0	3,3	5,9
	aktív+króniku	4,3	4,9	4,7	4,9	5,2
	Total	4,6	4,7	4,6	4,9	5,0
Tőkeerősség ST/Források (%)	krónikus	72,8	74,5	77,3	73,6	75,3
	aktív	76,2	68,5	67,3	65,0	68,4
	aktív+króniku	68,2	67,9	66,0	60,1	68,1
	Total	69,3	69,0	67,8	62,2	69,1

Kötelezettségek aránya Kötelez/Források (%)	krónikus	5,1	4,0	4,6	6,9	2,9
	aktív	13,5	14,1	13,9	17,8	13,9
	aktív+króniku	8,4	7,8	7,9	14,6	6,6
	Total	8,0	7,4	7,6	13,6	6,3
Rövidköt/Források (%)	krónikus	3,5	2,4	3,8	0,9	0,9
	aktív	10,3	13,5	13,4	1,5	2,3
	aktív+króniku	5,9	6,6	6,6	4,5	0,9
	Total	5,6	6,2	6,4	3,9	0,9
Passzív arány passzív/Források (%)	krónikus	22,1	21,5	18,1	19,5	21,8
	aktív	10,3	17,4	18,9	17,1	17,8
	aktív+króniku	23,4	24,3	26,2	25,3	25,3
	Total	22,7	23,6	24,7	24,2	24,5
Tárgyi eszközök aránya Befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	99,6	99,7	99,4	99,4	99,5
	aktív	99,9	99,9	99,9	99,4	99,2
	aktív+króniku	99,5	99,6	99,5	99,5	99,6
	Total	99,6	99,6	99,5	99,5	99,6
Ingatlanok aránya Befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	87,8	90,3	89,8	89,4	90,0
	aktív	75,6	73,9	75,2	74,4	78,9
	aktív+króniku	80,5	81,7	82,3	84,1	85,4
	Total	81,7	82,8	83,3	84,5	85,8
Gépek aránya befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	11,3	8,9	9,2	9,2	9,1
	aktív	23,6	25,9	24,5	22,2	19,9
	aktív+króniku	16,5	15,9	14,2	13,5	12,4
	Total	15,8	15,2	13,8	13,1	12,2
Beruházások aránya Befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	0,4	0,6	0,3	0,8	0,4
	aktív	0,6	0,1	0,2	2,8	0,4
	aktív+króniku	2,6	1,9	3,0	2,0	1,9
	Total	2,1	1,6	2,5	1,8	1,6
Befektetett eszközök fedezete ST/Bef eszk (%)	krónikus	106,6	91,3	93,4	86,8	91,0
	aktív	107,1	85,3	87,5	88,9	96,8
	aktív+króniku	86,4	87,6	84,7	80,4	92,4
	Total	90,7	88,1	86,1	81,6	92,4
ST növekedésének mértéke MSZE/ST (%)	krónikus	6,4	-1,1	-1,0	-6,3	3,4
	aktív	14,8	-6,2	0,2	-3,4	8,7
	aktív+króniku	8,5	2,9	-0,7	-7,6	12,1
	Total	8,3	1,9	-0,7	-7,3	10,7
Tőkemultiplikátor Eszközök/ST (%)	krónikus	163,9	155,6	141,0	149,2	142,5
	aktív	144,2	161,3	159,3	188,3	154,2
	aktív+króniku	153,7	171,5	183,7	185,0	165,2
	Total	155,3	168,7	176,2	179,8	161,5
Ingatlanok aránya (Ingatlanok/Össz eszköz) (%)	krónikus	70,7	74,7	74,8	76,1	75,0
	aktív	55,0	58,0	57,0	54,0	55,8
	aktív+króniku	64,1	64,2	64,9	63,3	64,4
	Total	65,0	65,6	66,2	64,9	65,7
Gépek, eszközök aránya (Gépek/Össz Eszköz) (%)	krónikus	8,2	7,5	7,7	7,9	7,5
	aktív	17,2	20,3	18,5	15,8	14,2
	aktív+króniku	12,5	11,7	10,6	9,6	8,7
	Total	11,9	11,3	10,4	9,6	8,7

4. melléklet

Mérlegmutatók és az ellátás közötti kapcsolatszorossági mutatók

Kapcsolatszorossági mutató (H=Éta)	2016	2017	2018	2019	2020
Bef eszközök aránya Bef eszk/Eszközök (%) * Ellatas_kod	0,098	0,198	0,228	0,374	0,308
Forgóeszközök aránya Forg/eszk (%) * Ellatas_kod	0,198	0,205	0,202	0,209	0,175
Pénzeszk aránya Pénz/Eszközök (%) * Ellatas_kod	0,169	0,061	0,109	0,307	0,135
Követelések aránya Kőv/Eszközök (%) * Ellatas_kod	0,211	0,176	0,185	0,132	0,139
Éven belüli követelések aránya Eszközökön belül (%) *	0,219	0,307	0,300	0,110	0,122
Éven túli követelések aránya Eszközökön belül (%) *	0,193	0,159	0,174	0,057	0,062
Egyéb sajátos elsz aránya (%) * Ellatas_kod	0,094	0,112	0,095	0,060	0,027
Aktív időbeli eszköz aránya (%) * Ellatas_kod	0,163	0,148	0,140	0,048	0,079
Tőkeerősség ST/Források (%) * Ellatas_kod	0,099	0,116	0,203	0,218	0,143
Kötelezettségek aránya Kötelez/Források (%) *	0,279	0,354	0,285	0,252	0,444
Rövidköt/Források (%) * Ellatas_kod	0,329	0,431	0,351	0,233	0,136
Passzív arány passzív/Források (%) * Ellatas_kod	0,116	0,080	0,166	0,140	0,108
Tárgyi eszközök aránya Befektetett eszközökön belül (%) * Ellatas_kod	0,047	0,055	0,073	0,045	0,074
Ingatlanok aránya Befektetett eszközökön belül (%) * Ellatas_kod	0,221	0,263	0,216	0,221	0,173
Gépek aránya befektetett eszközökön belül (%) * Ellatas_kod	0,234	0,283	0,301	0,258	0,191
Beruházások aránya Befektetett eszközökön belül (%) * Ellatas_kod	0,117	0,111	0,113	0,085	0,128
Befektetett eszközök fedezete ST/Bef eszk (%) * Ellatas_kod	0,207	0,058	0,129	0,093	0,038
ST növekedésének mértéke MSZE/ST (%) * Ellatas_kod	0,070	0,084	0,023	0,029	0,161
Tőkemultiplikátor Eszközök/ST (%) * Ellatas_kod	0,038	0,064	0,131	0,062	0,102
Ingatlanok aránya (Ingatlanok/Össz eszköz) (%) * Ellatas_kod	0,206	0,288	0,279	0,362	0,303
Gépek, eszközök aránya (Gépek/Össz Eszköz) (%) *	0,287	0,340	0,310	0,249	0,221

5. melléklet
Bonferroni post-hoc teszt 2016

Multiple Comparisons_2016							
Bonferroni							
Dependent Variable			Mean			95% Confidence	
			Difference	Std. Error	Sig.	Lower	Upper
Bef eszközök aránya Bef eszk/Eszközök (%)	krónikus	aktív	6,91664	7,42969	1,000	-11,2047	25,0380
		aktív+króni	0,61183	3,19096	1,000	-7,1710	8,3947
	aktív	krónikus	-6,91664	7,42969	1,000	-25,0380	11,2047
		aktív+króni	-6,30481	6,98731	1,000	-23,3471	10,7375
	aktív+króni kus	krónikus	-0,61183	3,19096	1,000	-8,3947	7,1710
		aktív	6,30481	6,98731	1,000	-10,7375	23,3471
Forgóeszközök aránya Forg/eszk (%)	krónikus	aktív	-3,15306	1,63980	0,173	-7,1526	0,8465
		aktív+króni	-0,37996	0,70427	1,000	-2,0977	1,3378
	aktív	krónikus	3,15306	1,63980	0,173	-0,8465	7,1526
		aktív+króni	2,77309	1,54216	0,226	-0,9883	6,5345
	aktív+króni kus	krónikus	0,37996	0,70427	1,000	-1,3378	2,0977
		aktív	-2,77309	1,54216	0,226	-6,5345	0,9883
Pénzeszk aránya Pézn/Eszközök (%)	krónikus	aktív	-4,58902	3,69748	0,653	-13,6073	4,4293
		aktív+króni	0,89880	1,58802	1,000	-2,9744	4,7720
	aktív	krónikus	4,58902	3,69748	0,653	-4,4293	13,6073
		aktív+króni	5,48782	3,47732	0,354	-2,9935	13,9691
	aktív+króni kus	krónikus	-0,89880	1,58802	1,000	-4,7720	2,9744
		aktív	-5,48782	3,47732	0,354	-13,9691	2,9935
Követelések aránya Köv/Eszközök (%)	krónikus	aktív	-5,95437	4,46509	0,557	-16,8449	4,9362
		aktív+króni	-3,71485	1,91770	0,167	-8,3922	0,9625
	aktív	krónikus	5,95437	4,46509	0,557	-4,9362	16,8449
		aktív+króni	2,23952	4,19923	1,000	-8,0026	12,4816
	aktív+króni kus	krónikus	3,71485	1,91770	0,167	-0,9625	8,3922
		aktív	-2,23952	4,19923	1,000	-12,4816	8,0026
Éven belüli követelések aránya Eszközökön belül (%)	krónikus	aktív	-7,89659	3,69240	0,105	-16,9025	1,1093
		aktív+króni	-1,04435	1,58584	1,000	-4,9123	2,8236
	aktív	krónikus	7,89659	3,69240	0,105	-1,1093	16,9025
		aktív+króni	6,85224	3,47254	0,154	-1,6174	15,3219
	aktív+króni kus	krónikus	1,04435	1,58584	1,000	-2,8236	4,9123
		aktív	-6,85224	3,47254	0,154	-15,3219	1,6174
Éven túli követelések aránya Eszközökön belül (%)	krónikus	aktív	1,98126	4,07001	1,000	-7,9457	11,9082
		aktív+króni	-2,66604	1,74802	0,392	-6,9295	1,5974
	aktív	krónikus	-1,98126	4,07001	1,000	-11,9082	7,9457
		aktív+króni	-4,64730	3,82767	0,684	-13,9831	4,6885
	aktív+króni kus	krónikus	2,66604	1,74802	0,392	-1,5974	6,9295
		aktív	4,64730	3,82767	0,684	-4,6885	13,9831
Egyéb sajátos elsz aránya (%)	krónikus	aktív	0,04731	0,29177	1,000	-0,6643	0,7589
		aktív+króni	0,11110	0,12531	1,000	-0,1945	0,4167
	aktív	krónikus	-0,04731	0,29177	1,000	-0,7589	0,6643
		aktív+króni	0,06379	0,27440	1,000	-0,6055	0,7330
	aktív+króni kus	krónikus	-0,11110	0,12531	1,000	-0,4167	0,1945
		aktív	-0,06379	0,27440	1,000	-0,7330	0,6055
Aktív időbeli eszk aránya (%)	krónikus	aktív	6,73249	4,86089	0,508	-5,1234	18,5884
		aktív+króni	2,47309	2,08769	0,718	-2,6189	7,5651
	aktív	krónikus	-6,73249	4,86089	0,508	-18,5884	5,1234
		aktív+króni	-4,25940	4,57146	1,000	-15,4094	6,8906
	aktív+króni kus	krónikus	-2,47309	2,08769	0,718	-7,5651	2,6189
		aktív	4,25940	4,57146	1,000	-6,8906	15,4094

Tőkeösszeg ST/Források (%)	krónikus	aktív	-3,41210	13,77008	1,000	-36,9979	30,1737
		aktív+króni	4,55739	5,91407	1,000	-9,8673	18,9821
	aktív	krónikus	3,41210	13,77008	1,000	-30,1737	36,9979
		aktív+króni	7,96949	12,95016	1,000	-23,6165	39,5555
	aktív+króni kus	krónikus	-4,55739	5,91407	1,000	-18,9821	9,8673
		aktív	-7,96949	12,95016	1,000	-39,5555	23,6165
Kötelezettségek aránya Kötelez/Források (%)	krónikus	aktív	-8,36869	3,53301	0,060	-16,9858	0,2485
		aktív+króni	-3,29679	1,51738	0,097	-6,9977	0,4042
	aktív	krónikus	8,36869	3,53301	0,060	-0,2485	16,9858
		aktív+króni	5,07190	3,32264	0,391	-3,0322	13,1760
	aktív+króni kus	krónikus	3,29679	1,51738	0,097	-0,4042	6,9977
		aktív	-5,07190	3,32264	0,391	-13,1760	3,0322
Rövidköt/Források (%)	krónikus	aktív	-6,80553*	2,31290	0,012	-12,4468	-1,1643
		aktív+króni	-2,45489*	0,99336	0,046	-4,8777	-0,0320
	aktív	krónikus	6,80553*	2,31290	0,012	1,1643	12,4468
		aktív+króni	4,35064	2,17518	0,145	-0,9547	9,6560
	aktív+króni kus	krónikus	2,45489*	0,99336	0,046	0,0320	4,8777
		aktív	-4,35064	2,17518	0,145	-9,6560	0,9547
Passzív arány passzív/Források (%)	krónikus	aktív	11,78079	12,50705	1,000	-18,7244	42,2860
		aktív+króni	-1,26060	5,37162	1,000	-14,3622	11,8410
	aktív	krónikus	-11,78079	12,50705	1,000	-42,2860	18,7244
		aktív+króni	-13,04139	11,76234	0,811	-41,7302	15,6474
	aktív+króni kus	krónikus	1,26060	5,37162	1,000	-11,8410	14,3622
		aktív	13,04139	11,76234	0,811	-15,6474	41,7302
Tárgyi eszközök aránya Befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	aktív	-0,30648	0,82441	1,000	-2,3172	1,7043
		aktív+króni	0,03754	0,35407	1,000	-0,8261	0,9011
	aktív	krónikus	0,30648	0,82441	1,000	-1,7043	2,3172
		aktív+króni	0,34402	0,77532	1,000	-1,5470	2,2351
	aktív+króni kus	krónikus	-0,03754	0,35407	1,000	-0,9011	0,8261
		aktív	-0,34402	0,77532	1,000	-2,2351	1,5470
Ingatlanok aránya Befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	aktív	12,17680	8,45395	0,460	-8,4427	32,7963
		aktív+króni	7,32407	3,63086	0,140	-1,5318	16,1799
	aktív	krónikus	-12,17680	8,45395	0,460	-32,7963	8,4427
		aktív+króni	-4,85273	7,95058	1,000	-24,2445	14,5390
	aktív+króni kus	krónikus	-7,32407	3,63086	0,140	-16,1799	1,5318
		aktív	4,85273	7,95058	1,000	-14,5390	24,2445
Gépek aránya befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	aktív	-12,29700	6,45399	0,180	-28,0385	3,4445
		aktív+króni	-5,16817	2,77191	0,196	-11,9290	1,5926
	aktív	krónikus	12,29700	6,45399	0,180	-3,4445	28,0385
		aktív+króni	7,12883	6,06970	0,730	-7,6754	21,9331
	aktív+króni kus	krónikus	5,16817	2,77191	0,196	-1,5926	11,9290
		aktív	-7,12883	6,06970	0,730	-21,9331	7,6754
Beruházások aránya Befektetett eszközökön belül (%)	krónikus	aktív	-0,18654	4,62762	1,000	-11,4735	11,1004
		aktív+króni	-2,11828	1,98751	0,868	-6,9659	2,7293
	aktív	krónikus	0,18654	4,62762	1,000	-11,1004	11,4735
		aktív+króni	-1,93175	4,35208	1,000	-12,5467	8,6832
	aktív+króni kus	krónikus	2,11828	1,98751	0,868	-2,7293	6,9659
		aktív	1,93175	4,35208	1,000	-8,6832	12,5467

Befektetett eszközök fedezete ST/Bef eszköz (%)	krónikus	aktív	-0,57249	24,98836	1,000	-61,5201	60,3751
		aktív+króni	20,19399	10,73219	0,189	-5,9822	46,3702
	aktív	krónikus	0,57249	24,98836	1,000	-60,3751	61,5201
		aktív+króni	20,76648	23,50048	1,000	-36,5521	78,0851
ST növekedésének mértéke MSZE/ST (%)	krónikus	aktív	-8,39770	12,99038	1,000	-40,0818	23,2864
		aktív+króni	-2,10943	5,57920	1,000	-15,7173	11,4985
	aktív	krónikus	8,39770	12,99038	1,000	-23,2864	40,0818
		aktív+króni	6,28827	12,21689	1,000	-23,5092	36,0858
Tőkemultiplikátor Eszközök/ST (%)	krónikus	aktív	19,62937	73,38920	1,000	-159,3698	198,6286
		aktív+króni	10,11922	31,51974	1,000	-66,7587	86,9971
	aktív	krónikus	-19,62937	73,38920	1,000	-198,6286	159,3698
		aktív+króni	-9,51015	69,01939	1,000	-177,8512	158,8309
Ingatlanok aránya (Ingatlanok/Össz eszköz) (%)	krónikus	aktív	15,72296	9,39094	0,293	-7,1819	38,6278
		aktív+króni	6,53434	4,03329	0,326	-3,3030	16,3717
	aktív	krónikus	-15,72296	9,39094	0,293	-38,6278	7,1819
		aktív+króni	-9,18862	8,83178	0,903	-30,7297	12,3524
Gépek, eszközök aránya (Gépek/Össz Eszköz) (%)	krónikus	aktív	-8,97694	4,03203	0,085	-18,8112	0,8573
		aktív+króni	4,25500*	1,73171	0,048	-8,4787	-0,0313
	aktív	krónikus	8,97694	4,03203	0,085	-0,8573	18,8112
		aktív+króni	4,72194	3,79195	0,649	-4,5268	13,9707
krónikus	aktív	4,25500*	1,73171	0,048	0,0313	8,4787	
	aktív	-4,72194	3,79195	0,649	-13,9707	4,5268	

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.